

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2020 m. liepos 23 d.

ES įmonių apsaugos nuo nesąžiningos prekybos konkurencijos sistema veikia gerai, teigia auditoriai

Europos Sąjunga yra įsipareigojusi užtikrinti laisvą prekybą. Tačiau, jei Europos pramonė nukenčia dėl nesąžiningos ES nepriklausančių šalių praktikos, pavyzdžiui, dempingo ir subsidijuojamo importo, ES gali reaguoti taikydama prekybos apsaugos priemones (PAP). Europos Audito Rūmai nagrinėjo šią sritį pirmą kartą. Jie daro išvadą, kad Komisija sėkmingai užtikrino prekybos apsaugos politikos vykdymą, tačiau dar yra galimybių padidinti šios politikos veiksmingumą, ypač atsižvelgiant į didėjančią įtampą pasaulio prekybos politikoje.

Būdama Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) nare ir atsižvelgdama į savo vertybes, ES yra įsipareigojusi taikyti atvirą ir taisyklėmis grindžiamą prekybos sistemą. Europos Komisija gali naudoti prekybos apsaugos priemones, siekdama kovoti su nesąžininga konkurencine praktika, kuri neatitinka tarptautinių taisyklių, pavyzdžiui, dempingu (eksporto pardavimai mažesnėmis nei vidaus rinkos kainomis) ir subsidijavimu (nepagrįsta valstybės parama eksportuojamiems produktams).

„Atvira prekyba suteikia galimybių Europos įmonėms, jei veiklos sąlygos yra vienodos. Atlikdami auditą nustatėme, kad Komisija sugebėjo apginti ES gamintojų interesus nuo nesąžiningos konkurencijos, – teigė už ataskaitą atsakinga Europos Audito Rūmų narė Ildikó Gjll-Pelcz. – Manome, kad Europos įmonės turėtų būti geriau informuojamos apie šiuos kovos su nesąžininga praktika veiksmus. Be to, reikėtų patobulinti stebėjimą ir nustatyti veiklos prioritetus, kad būtų galima spręsti būsimus tarptautinės prekybos uždavinius.“

Dažniausiai pasitaikanti prekybos apsaugos priemonių forma yra papildomi maito mokesčiai, kuriais kompensuojami dėl nesąžiningos praktikos ES pramonės sektoriaus patirti nuostoliai. Prekybos politika priklauso išimtinai ES kompetencijai, tai reiškia, kad Europos Komisija yra atsakinga už tyrimų atlikimą ir muitų nustatymą valstybių narių vardu. Auditorių nuomone, Komisija aktyviai naudojami turimomis priemonėmis, tinkamai atlieka tyrimus ir tinkamai pagrindžia nustatytas priemones. Dauguma atvejų šios apsaugos priemonės skirtos pramonės, o ne vartojimo produktams, su viena svarbia išimtimi – dviračiais (elektriniais ir standartiniais). Iš tikrųjų auditoriai nustatė, kad PAP turėjo akivaizdžiai teigiamą poveikį elektroninių dviračių sektoriui: tikėtina, kad be jų gamyba Europoje

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

būtų buvusi nutraukta. Be to, auditorių nuomone, PAP taip pat buvo svarbus paramos šaltinis plieno pramonei, nors mažiau svarbus fotovoltinių plokščių pramonei. Tačiau pastarajam sektoriui didelį poveikį daro politiniai sprendimai dėl aplinkos ir klimato kaitos.

Apskritai auditoriai rekomenduoja Komisijai didinti informuotumą apie prekybos apsaugos priemones, nes šiuo metu jomis naudojasi tik keletas pramonės šakų: tokie sektoriai kaip plieno ir cheminių medžiagų yra gerai susipažinę su PAP, tačiau kiti, visų pirma mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ), su jomis yra susipažinę daug mažiau, todėl susidūrusios su prekybos iškreipymais, gali neprašyti apsaugos priemonių. Be to, auditoriai rekomenduoja, kad Komisija, kaip ES pasaulinės prekybos dalyvė, pagerintų bendro politikos veiksmingumo stebėjimą ir geriau nustatytų kai kurių veiksmų prioritetus (pavyzdžiui, PPO forumo kontekste).

Pastabos leidėjams

Prekybos apsauga yra pasaulinė problema, reglamentuojama pasauliniu lygmeniu. PPO susitarimuose apibrėžiamas PAP teisinis ir institucinis pagrindas, nurodoma, kada jos gali būti taikomos ir kokių taisyklių turi būti laikomasi atliekant tyrimus. ES teisės aktuose turi visapusiškai atsispindėti PPO taisyklės, tačiau kai kuriais atvejais, prieš priimant priemones, gali būti nustatyti papildomi reikalavimai, kaip tai buvo padaryta atliekant Sąjungos interesų testą. Pagrindiniai ES teisės aktai dėl PAP yra 2016 m. „Pagrindinis antidempingo reglamentas“ ir „Pagrindinis antisubsidijų reglamentas“ su svarbiais naujaisiais pakeitimais, padarytais 2017 ir 2018 m.

2019 m. Komisija inicijavo 11 naujų antidempingo (AD) tyrimų ir 5 naujus antisubsidijų (AS) tyrimus. Tyrimai buvo susiję su 6 skirtingomis šalimis, daugiausia inicijuota prieš Kiniją (7) ir Egiptą (4). 2019 m. pabaigoje galiojo 109 antidempingo arba antisubsidijų priemonės.

Auditas apėmė 2016–2019 m. Komisijos veiklą. Jis neapėmė nacionalinių muitinių, kurios yra atsakingos tik už muitų, nustatytų atlikus PAP tyrimus, surinkimą, darbo veiksmingumo. Audito Rūmai peržiūrėjo susijusias temas Specialiojoje ataskaitoje Nr. 19/2017 „[Importo procedūros: teisinės sistemos trūkumai ir neveiksmingas įgyvendinimas daro poveikį ES finansiniams interesams](#)“ ir Specialiojoje ataskaitoje Nr. 02/2014 „[Ar tinkamai valdomi preferenciniai prekybos susitarimai?](#)“

Specialioji ataskaita Nr. 17/2020 „*Prekybos apsaugos priemonės: ES įmonių apsaugos nuo importo dempingo kaina ir subsidijuojamo importo sistema veikia gerai*“ paskelbta Audito Rūmų interneto svetainėje 23 ES kalbomis.

Informacijos apie priemones, kurių Audito Rūmai ėmėsi reaguodami į COVID-19 pandemiją, galima rasti [čia](#).

Kontaktai spaudai dėl šios ataskaitos

Claudia Spiti, claudia.spiti@eca.europa.eu, tel. (+352) 4398 45 547, mob. tel. (+352) 691 553 547